

Ἡβρυνάσανε οἱ πεντικοὶ Κίμωνι. Ἐβρυνάσαν οἱ ψύλλοι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐφέτο λάχανα βρυνγιάζον ὅπου νά πὰς Πελοπον. (Ἀχαΐα). Βρυνάζουν οἱ ἀργάτες Πελοπον. (Καλάβρυτ.) Βρυνάζ' ἢ πέρδικα Σέριφ. Ἐβρυνάσαν οἱ καρποὶ Χίος. Ἡ παπαρούνα χῦμα ἐκεῖ βρυνάζει ΓΒλαχογιάνν. Πεταλ. 7 Ὁ κόσμος βρυνάζει σὰν μυρμηκία ξεχυμένη ΑΤανάγρ. Ἀγγελ. ἐξολοθρ. 201 || Φρ. Μοῦ βρυνάζανε (μοῦ ἐπερίσσευσαν) Πελοπον. (Καλάβρυτ.) Σοῦ βρυνάξε (εἰρωνικῶς πρὸς τοὺς διεκδικοῦντας τι ἄνευ δικαιώματος) Πελοπον. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Κορινθ.) Σοῦ φρυνάξε (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μάν. Βρυνάζει (ἀρκεῖ, φθάνει) Πελοπον. (Δημητσάν.) || Παροιμ. Τὸ μοναστήρι νά 'ν' καλὰ κ' οἱ καλογέροι βρυνάζουν (ὑπάρχοντος τοῦ βασικοῦ πράγματος τὰ δευτερεύοντα ἀφθονοῦν) Πελοπον. (Κίτ. Μάν.) || Ἄσμ.

Ἐγώ, ψυχὴ μου, σ' ἀγαπῶ, μὰ δὲ βολοῦν οἱ τρόποι, οἱ δρόμοι μας εἶναι στενοί, βρυνάζουν οἱ ἀνθρώποι
Ἡπ. || Ποίημ.

Σοῦ πα πῶς εἶναι δυνατό νὰ ξεσπερμένῃ ὁ ξένος, τοῦ φύτρωνε σὰν κύπερι καὶ σὰν τὴν ἀγριάδα, καὶ ἀπ' ἄκρη 'ς ἄκρη ἀβρυνάξε κ' ἐπνιγε τὴν Ἑλλάδα ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. Συνών. βρυνμιδιάζω. β) Εἶμαι πλήρης πράγματός τιнос Ἡπ. (Ζαγόρ.) κ. ἄ.: Ὁ δεῖνα βρυνάζ' ψεῖρις Ζαγόρ. 2) Πληθύνω Πελοπον. (Ἀρκαδ. Κίτ. Κόρινθ. Λάστ. Μάν.): Ἐμεῖς ἐτρυνήσαμε κ' ἐβγάλαμε πολὺν λάδι, μᾶς τὸ βίρναξε ὁ Θεὸς Κίτ. Τὸ βρυνάξε ὁ Θεὸς τὸ στάρι μου φέτος Κορινθ. || Φρ. Νὰ δούς τὸ βιρυνάξη ὁ Θεός! (εὐχή) Κίτ. || Παροιμ. Ὅσο βρυνάζει ὁ Θεὸς τὸ γέννημα, παίρνει ὁ διάβολος τ' ἄλεύρι Ἀρκαδ. κ. ἄ. β) Παράγω θόρυβον καὶ ταραχὴν Κρήτ.: Ὁβρυνάξε ἐπαὲ ὁ κόσμος. 3) Ἀναβλύζω, ἀναβρύω ὕδωρ, ἐπὶ ἐδάφους Κύπρ.: Ποὺν τὲς πολλὲς βροθεὲς ποῦ 'καμε φ-φέτι ἐβκάσαν οἱ τόποι-γ-δοπθ-θεν ρέξεις τρέχουν νερὰ (ρέζω = περνῶ, διαβαίνω) Κύπρ. Καὶ ἀμτβ. Ἀνδρ.: Βρυνγιάζει τὸ νερό. Β) Μεταφ. 1) Σφριγῶ, σπαργῶ Ρόδ. Λέσβ. 2) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ μανιώδους ὀργῆς, φρυνάσσω Ἡπ.: Ἄσμ.

Ἐξύπνησεν ὁ Χαντσερὴς καὶ σκούζει καὶ βρυνάζει, βρίσκει τὲς πόρτες του κλειστὲς καὶ τὰ θερὰ λυμένα.

βρυνάζω (II) Κάμπ. ἀβρυνάζω Κρήτ. (Σφακ. κ. ἄ.) ὀβρυνάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρύο.

Πληροῦμαι βρύων ἐνθ' ἄν.: Ὁβρυνάζου δὲ δαδρὰ Σφακ. || Παροιμ. Ἄν δὲ βολυνκαίρησῃ ἢ πέτρα 'ς τὸ νερό, δὲν ὀβρυνάζει (ἐπὶ ἐκείνου ὅστις ἀποτυγχάνει εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του, διότι μεταβάλλει συχνὰ ἐπάγγελμα) Κρήτ. || Ἄσμ.

Βρίσκω τὴ βρύσι κ' ἔστεικε κ' ἦτονε καὶ ἀβρυνασμένη, ἀβρυνά 'χε καὶ ἀβρυνοκάλαμα καὶ ὦραιο περιδοκλάδι (περιδοκλάδι=κισσόν) Κρήτ. Συνών. βρυνώνω 1.

βρυνανίζω Πελοπον. (Μάν. Καρδαμ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ανίζω, περὶ τῆς ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀρχ. Πόντ. 12 (1948) 59 - 60.

Ἀναβλύζω, συνήθως κατὰ τρίτον πρόσωπον. Συνών. βρυνάζω.

βρυνάρικος ἐπίθ. ἀμάρτ. μπρυνάρικος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βρυνάρις βρύο.

Ὁ πλήρης βρύων.

βρύασμα τό, ἀμάρτ. βκάσμα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βρυνάζω. Διὰ τὸν τύπον βκάσμα ἰδ. ΧΠαντελίδ. ἐν Ἀφιερώμ. εἰς ΓΧατζιδ. (1921) 208.

Ἀναβλυσὶς ὕδατος: Ποὺν τὴν βαρυνδεμιωνιὰν τὴν πολλὴν ὅπου πάεις οὐλον βκάσματα θωρεῖς.

βρυνασμός ὁ, Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρυνάζω.

Ἀφθονία ἐνθ' ἄν.: Βρυνασμός κῆ ψείρας (κῆ=τῆς) Μύκ. Βρυνασμός τῶ ψυλλῶ Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

βρυνάζω ἀμάρτ. βρυνάζον Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,276.

Βρυνανίζω, ὁ ἰδ.: Βρυνάζ' νερό.

βρύμα τό, ἀμάρτ. βρύμαν Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύω. Περὶ τῆς λέξεως ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀρχ. Πόντ. 16 (1951) 5.

Περιουσία καὶ δὴ μεγάλη: Φρ. Ἐδ' πολλὰ βίον καὶ βρύμαν. Ἐχάσεν βίον βρύμαν (μεγάλην περιουσίαν).

βρυνμάδα ἡ, Χίος (Καρδάμ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. βρύμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (I).

Ἀφθονία, πληθώρα: Ἐχει σῦκα βρυνμάδα. Συνών. βρυνμίδιν, βρυνμός.

βρυνμιδιάζω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρυνμίδιν.

Πολλαπλασιάζομαι, βρίθω: Ἐβρυνμίδισαν οἱ κορροὶ 'ς τὸ στρωμάν του. Συνών. βρυνάζω (I) Α 1.

βρυνμίδιν τό, Κύπρ. βρυνμίν Κύπρ. βρυνμίν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρύμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδιν. Ὁ τύπ. βρυνμίν ἐκ τοῦ βρυνμίν. Ἰδ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 12.

Πολὺ πληθος, ἀφθονία: Ἦταν βρυνμίδιν οἱ πουργέλλες 'πάνω 'ς τὲς πουργελλέες. Οἱ φτεῖρες ἐν' βρυνμίδιν 'πάνω 'ς τὴν τσεφαλὴν του. Συνών. βρυνμάδα, βρυνμός.

* **βρυνμιδιώνω**, βρυνμιώνω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρυνμίδιν.

Αὐξάνω, μεγαλώνω: Ἐβρυνμιώσαν οἱ πατάτες μας.

βρυνμός ὁ, Κύπρ. Ρόδ. βρυνμή ἢ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύω.

Βρυνμίδιν, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Βρυνμός κοτσούφοι - πέρδικες κττ. Ρόδ.

βρύο τό, πολλαχ. καὶ Πόντ. βρύον Ἰκαρ. Κρήτ.

Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Σινώπ.) Ρόδ. βρυν Πόντ. (Ὁφ.) βρυν Εὐβ. (Ὁρ.) Ἡπ. (Ἀρτ.) Σκῦρ. — Λεξ. Πρω.Δημητρ. ἀβρυν Κρήτ. Κύθηρ. Λέσβ. Σῦρ. Ρόδ. Χίος — Λεξ. Βλαστ. 466 μπρυν Ρόδ. ὀβρυν Εὐβ. (Κάρυστ.) ὀβρυν Ἀνδρ. Θράκ. (Σωζόπ.) Ἰκαρ. Κρήτ. Χηλ. βρυν Κάμπ. Μύκ. Ρόδ. Σκῦρ. Σύμ. βρυνγὶ Ἀνδρ. Κρήτ. Σίφν. ἐβρυνό Σύμ. Χίος ὀβρυν Κάμπ. Κρήτ. (Σφακ.) ὀβρυν Λέσβ. ὀβρυν ΣΜυριβήλ. Ζωή ἐν τάφ. 200 βρυνγὸ Κάλυμν. Κρήτ. φρυν Κρήτ. βρύα ἢ, Θράκ. (Αἰν.) Κύθηρ. Λέσβ. Ρόδ. ἀβρυνά Κύθηρ. ὀβρυνά Ζάκ. ὀβρυν Θράκ. (Σαμακόβ. Σιρέντζ.) Στερελλ. (Δεσφ.) βρυνά Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Θράκ. (Αἰν. Σηλυβρ.) Ἰμβρ. Ἰων. (Σμύρν.) Λέσβ. Σκῦρ. βρυνγὰ Κρήτ. ἀβρυνά Θεσσ. Θράκ. (Αἰν.) Κέρκ. Κρήτ. (Σέλιν.) Κύθηρ. Κύθηρ. Πελοπον. ὀβρυνά Εὐβ. (Κύμ. Ὁρ.) Ἡπ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Λευκ. Πελοπον. (Ἀνδροῦς. Βούρβουρ. Γέρμ. Καλάβρυτ. Καλαμ. Κόκκιν. Λακων. Λάστ. Λεβέντο. Λογγ. Μάν. Μεγαλόπ. Παππούλ. Τριφυλ.) Ρόδ. — Λεξ. Βυζ. ὀβρυνά Εὐβ. (Ἀρκ.

Στρόπον.) *Ηπ. Θεσσ. Μακεδ. (Βελβ.) Σάμ. Στερελλ. (Αιτωλ.) έβρυά Πελοπν. (Λευκτρ. Μάν.) όβρυγιά Βιθυν. Πελοπν. (Σουδεν. Τρίκκ.) άβρυγιά Θράκ. (Αίν.) άβρύα Τσακων. βρυός ό, Κεφαλλ. Μεγίστ. — Λεξ. Πρω.Δημητρ. έβρυός Σύμ. όβρυός Κεφαλλ. όβρυγός Προπ. (Πάνορμ.) βρυγός Κάλυμν. όβρός Κύπρ. Πληθ. ούδ. βρύοτα Πόντ. (Τραπ.) βρύετα Πόντ. (Τραπ.) βρύατα Πόντ. (Τραπ.) βρύας Πόντ. βρζά Σκῦρ. άβρυα Κάρπ.

*Εκ του άρχ. ούς. βρύον.

1) Είδη βρύων (musci), τὰ ἐπὶ ὑγρῶν τόπων φυτικά ἐπιστρῶματα ἐνθ' άν. 2) Είδη τῆς τάξεως τῶν ναϊδωδῶν (najaadaceae) καὶ τῆς τάξεως τῶν φυκωδῶν ἢ ἀλγῶν (algae), τὰ τῶν ἀρχαίων φύκη, τὰ συνήθως παρὰ τὰς παραλίας παραστοιβαζόμενα, χρήσιμα εἰς κατασκευὴν τῶν δομάτων τῶν οἰκῶν τῶν χωρικῶν καὶ τὴν πληρῶσιν στρωμνῶν, ἰδίως δὲ ὁ ποταμογεῖτων ὁ κτενώδης (potamogeton pectinatus) τῆς τάξεως τῶν ναϊδωδῶν, τὸ βρύον τοῦ Σχολ. Νικάνδρου (Θηρ. 203) πολλαχ. : *Ἀσμ. :

Γιγὰλο γιγὰλο ἐπάγαινα, γιγὰλο καὶ περιγιγὰλι,

κ' ἡῦρα τοῦ ναύτη τὰ μαλλιά 'ς τὰ βρυὰ περιπλεγμένα

Κάρπ. 3) Φυτὰ τῆς τάξεως τῶν σταυρανθῶν (cruciferae) α) Κράμβη ἢ λαχανώδης, ἀνθοκράμβη (brassica oleracea botrytis) πολλαχ. Συνών. κουνουπίδι.

β) Κράμβη λαχανώδης ἢ κεφαλωτή (brassica oleracea capitata) πολλαχ. Συνών. λάχανο. 4) *Ἡ ὑποστάθμη τοῦ οἴνου. Κρήτ.

*Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βρυὸ Κάρπ. *Έβρυός Χίος *Οβρυός Αἰγίν. Βρυός Ρόδ. *Οβρυά Θεσσ. *Οβρὲς Στερελλ. (Δεσφ.) [**]

βρυοκάλαμο τό, ἀμάρτ. άβρυοκάλαμο Κρήτ.

*Εκ τῶν ούς. βρύο καὶ καλάμι.

Τὸ καλάμι, ὁ βλαστὸς τῶν βρύων Κρήτ. : *Ἀσμ.

Βρίσκω τὴ βρύσι κ' ἔσπεκε κ' ἦτονε κι άβρυασμένη, άβρυά 'χε κι άβρυοκάλαμο κι ὠραιο περιδοκλάδι

βρυοχόρταρο τό, ἀμάρτ. βρυοχόρταρο Κάρπ.

*Εκ τῶν ούς. βρύο καὶ χορτάρι.

Τὰ χόρτα τῆς παραλίας τὰ ὅμοια πρὸς βρύα : *Ἀσμ. Βρίσκω τοῦ ναύτη τὰ μαλλιά 'ς τὰ βρυὰ περιπλεγμένα, 'ς τὰ βρυὰ καὶ 'ς τὰ βρυοχόρταρα καὶ 'ς τ' ἄγρια καλα- [μάκια.

βρυόχορτο τό, Ρόδ.—Λεξ. Βλαστ. 466.

*Εκ τῶν ούς. βρύο καὶ χόρτο.

Τὸ φυτὸν βρύον 1, ὁ ἰδ. Πβ. βρυοχόρταρο.

βρυσάδα ἢ, ἀμάρτ. βρυτσάδα Κέρκ. (*Αργυρᾷδ.)

*Εκ τοῦ ούς. βρύσι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (I).

*Ἡ ἀνάβλυσις ὕδατος ἐκ τοῦ ἐδάφους μετὰ τὴν περιόδον τῶν βροχῶν.

βρυσαδιάζω ἀμάρτ. βρυτσαδιάζω Κέρκ. (*Αργυρᾷδ.)

*Εκ τοῦ ούς. βρυσάδα.

1) *Αναβρύω, ἀναβλύζω : Βρυτσαδιάζει τὸ χωράφι (ἀναδίδει ὕδωρ). 2) Συγκρατῶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὸ ὕδωρ τῆς βροχῆς, δὲν τὸ ἀπορροφῶ : Τ' ἀδέλι βρυτσαδιάζει.

βρυσάκι τό, πολλαχ. βρυσάτσι Σῦρ.

*Υποκορ. τοῦ ούς. βρύσι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι. *Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Μικρὰ βρύσις πολλαχ. Συνών. βρυσάλι, βρυσάρι, βρυσί, βρυσιδάκι, βρυσίτσα, βρυσοῦδα, βρυ-

σοῦδι, βρυσοῦλλα, βρυσοῦλλι, βρυσοῦλλίδα. *Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βρυσάκι Εὔβ. (Ψαχν. κ.ά.) Πελοπν. (Μάν.) Σῦρ. Βρυσάτσι Εὔβ. (Κουρ.) Βρυσάκια Ζάκ. Θήρ. Πελοπν. (Μάν.) Σῦρ. Χίος. 2) Μικρὸς ἐκ τοίχου ἀναρτώμενος νιπτὴρ πολλαχ.

βρυσάκλα ἢ, Ρόδ. (*Απολλων. Σάλακ.)

*Εκ τοῦ ούς. βρύσι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκλα.

Μεγάλη βρύσις.

βρυσάλι τό, Κρήτ.

*Υποκορ. τοῦ ούς. βρύσι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άλι.

Βρυσάκι, ὁ ἰδ. *Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βρυσάλι Χίος Βρυσάλια Εὔβ.

βρυσάρι τό, Πελοπν. (Κορινθ.) βρυσάρ' Ἰμβρ.

*Υποκορ. τοῦ ούς. βρύσι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι.

Βρυσάκι, ὁ ἰδ. *Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βρυσάρι *Ανδρ. Πελοπν. (Αἰγιάλ.) Βρυσάρια Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

βρυθειλᾶρις ἐπίθ. Πόντ. (*Οφ.) Θηλ. βρυθειλᾶραινα Πόντ. (*Οφ.) Οὐδ. βρυθειλᾶρικον Πόντ. (*Οφ.)

*Εκ τοῦ ούς. βρυθειλή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶρις, ἥτις ἐκ τοῦ -εᾶρις, ἀντὶ εὐρυχειλᾶρις. Ἰδ. DOeconomid. Lautl. 62.

*Ο ἔχων παχέα χεῖλη : Βρυθειλᾶρικον ἐν' τὸ μωρό σοννα. Συνών. βρυθειλής.

βρυθειλή τό, Πόντ. (*Οφ.) βρυθειλ' Πόντ. (*Οφ.)

*Εκ τῆς ἐκφράσεως εὐρὺν χεῖλη.

Τὸ χεῖλος τοῦ ἀνθρωπίνου στόματος : *Εσκάσανε ἀσ' σὸ κρύο τὰ βρυθειλᾶ μ'.

βρυθειλής ἐπίθ. Πόντ. βρυθειλῆς Πόντ. (*Οφ.)

*Εκ τοῦ ούς. βρυθειλή.

Βρυθειλᾶρις, ὁ ἰδ.

βρυσήσιος ἐπίθ. σύνθηθ. βρυσήσιους βόρ. ἰδιώμ.

*Εκ τοῦ ούς. βρύσι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ήσιος.

*Ο προερχόμενος ἀπὸ τὴν βρύσιν, ἐπὶ ὕδατος ἐνθ' άν. : Βρυσήσιο νερὸ σύνθηθ. Συνών. βρυσικᾶτος, βρυσικός.

βρύσι ἢ, κοιν. βρύσι Τσακων. βρύσι Κῶς Πελοπν. (Κόρινθ. Μεσσ. Πυλ. Τριφυλ.) βρύσ' πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. βρῶσι Σκῦρ. βρούσι Αἰγίν. βύνδ' Σαμοθρ.

*Εκ τοῦ μεσν. ούς. βρύσις.

1) Πηγὴ ὕδατος κοιν. : Φρ. Βρύσι τρέχουν τὰ μάτια - τὸ αἷμα - τὰ καλὰ - τὰ καλοῦδια - τὰ πλούτη (ἐπὶ ἀφθονίας). Βρύσι εἶναι καὶ δὲ σώνεται (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Σὰ νὰ 'ναι βρύσι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) κοιν. Βρύσι νὰ γίνουν τὰ χέρια σου ! (νὰ ἀποκτήσης ἀγαθὰ ἐν ἀφθονίᾳ, εὐχὴ) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Μὰ τοσοὶ βρύσεις ! (δρῶκος) Θράκ. (Αἰν.) || Παροιμ. Μ' ἔφιρ' ἀπὸν χίλις βρύσις νιρὸ (ἐπὶ τοῦ προτείνοντος παντοίας δικαιολογίας) Μακεδ. (Σέρρ.) *Απὸ μὲν βρύσι πίνουν οὔλοι (ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὴν ἰδίαν σκέψιν) Πελοπν. (Κορινθ.) *Επῆεν εἰς τὴν βρύσιν τῷ ἦρτεν ἄποτος (δι' ὅσους μεταβαίνουν πρὸς ἐκτέλεσιν ὠρισμένου σχεδίου καὶ ἐπιστρέφουν ἄπρακτοι) Κύπρ. Τὸν πᾶ' ὡς τὴ βρύσ' τσι νιρὸ δὲ τ' δῖν' (ἐπὶ τῶν ἀνη-

